

Új lobogót kapott a Kováts Mihály Huszárbandérium

Új lobogót kapott a Kováts Mihály Huszárbandérium

Zászlótörténet

A Kováts Mihály Huszárbandérium a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesület védnöksége alatt 2009-ben alakult meg, de akkor már több évnyi előzmény után, hiszen a lovasok (általában 19. századi huszáregyenruhában) egy sor városi esemény mellett az iskolai emlékhetek alkalmain is főszerephez jutottak. 2009-ben az egyesület úgy döntött, hogy a további parádékhoz a 18. századi minták alapján elkészítteti a korhű uniformisokat. Későbbi elhatározás volt a bandérium zászlajának megvarratása, amiről 2013 elején döntöttek.

Ha már a ruha eredeti minták alapján készült, úgy illett, hogy a huszárlobogó is kiállja a hitelesség próbáit. Eredeti minta erre is került. Néhány éve, dr. Örsi Julianna igazgatósága idején restauráltatta a túrkevei Finta Múzeum azt a zászlót, amit a 18. század közepe óta őrzött (és őriz) a település.

A 21. században új életre kelt hadijelvény eredetije 1741-ből datálható. Ekkor, az örökösödési háború elején ugyanis a súlyosra fordult a helyzetben gr. Pálffy János országbíró fegyverbe szólította a magyar nemességet, az inszurrekció pedig a még a Pesti Invalidusház tulajdonában lévő, de a kerületek megszabadulásán egyre biztatóbb eredményekkel munkálkodó jászok és kunokra is vonatkozott. Ők pedig, éppen a szándékuk szerint alakuló redempcionális tárgyalások miatt is siettek felszerelni a saját alakulatukat. Egy 1741. március 16-án aláírt szerződés szerint a három kerület két lovasszázadból álló, összesen 400 fős egységet küldött Sziléziába. A két Kunságból – Földvári és Terbócs kerületi kapitányok vezetésével – 100-100, a népesebb Jász Kerületből 200 lovasat szereltek fel. Az alakulat 1741. április 25-én indult Sziléziába, ahová május 28-án érkeztek meg, vitézkedésük - a szerződés szerint - október 31-ig tartott. Ennek az inszurrekciós alakulatnak készült a Túrkeveiben megtalált és restaurált lobogó, amely még 1743-44-ben is a nyugati frontravezette a jászkun katonákat. A legutolsó inszurrekciós bevetésről hazatérve, - amint arról esztendőik múlva Illéssy István későbbi nagykun kapitány és Kováts Mihály is megemlékezik, -Túrkeveiben szerelték le az egységet, megmondván a legénységnek, hogy a szolgálat véget ért, és „*szerentséjét ezután mindenki maga keresse*”. Mivel az alakulat végleg feloszlott, zászlaját vélhetően a kevi városházán helyezték el, és ott is felejtődött.

Ezt a lobogót készítette el a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesület a Kováts huszárok számára, annyiból is nagyon helyesen, hogy nemcsak egy korabeli relikviát újjátarttak fel, hanem olyan emléket is egyben, amely alatt az akkor még jászkun altisztként szolgáló Kováts Mihály is vitézkedett.

A zászló elkészítésével Pinczésné Soós Gyöngyi népi iparművészt bízták meg, aki a túrkevei múzeumban nemcsak a restaurátori jelentést tekintette meg, hanem eredetiben tanulmányozhatta a zászlót, és a munkát segítő, számos fényképfelvételt is készítettek a szövetről (vörös brokátselyem) és az egységes kompozícióba rendezett – eredetileg olajfestéssel felvitt – nádori, kerületi és állami címerekről. Ezután kezdődött a felrajzolás, majd a hímzés hosszadalmas és aprólékos munkája, amely alatt a szövetből fokozatos

kialakult a Pálffy címerrel valamint a kerületi jelvényekkel ékes lobogó. Hozzá a kopját (21.századi kifejezéssel: a zászlórudat) Tóth László népi iparművész, a kopjacsúcsot a Szimmetria Kft., a rajta lévő díszítést Pinczés Szilvia ötvös készítette.

Elek György